

Η Ειρήνη Γκίνη (ή Μίρκα Γκίνοβα)* γεννήθηκε το 1916 (αλλού αναφέρεται ως ημερομηνία γέννησής της, το 1923) στο χωριό Ξανθόγεια (Ρουσίλοβο) του νομού Πέλλας. Ο πατέρας της, Κωνσταντίν Γκίνοβ, είχε λάβει μέρος στην αντι-οθωμανική εξέγερση του Ίλιντεν των Σλάβων της Μακεδονίας, το 1903.

Η ίδια μεγάλωσε μέσα σε δύσκολες συνθήκες, ορφανή από μητέρα από πολύ μικρή ηλικία, αλλά κατάφερε να σπουδάσει στο διδασκαλείο νηπιαγωγών της Καστοριάς και να γίνει νηπιαγωγός/δασκάλα. Αν και για χρόνια δεν διοριζόταν σε σχολεία λόγω καταγωγής, από το φασιστικό καθεστώς Μεταξά, τελικά τα κατάφερε να διοριστεί κατά το σχολικό έτος ακριβώς πριν το ξέσπασμα του ελληνο-ιταλικού πολέμου. Έτσι, δίδαξε σε χωριά του νομού Πέλλας.

Ο παλιός οικισμός του χωριού Ξανθόγεια (Ρουσίλοβο) που εγκαταλείφθηκε μετά το τέλος του εμφυλίου πολέμου

Στη διάρκεια της Κατοχής, η Ειρήνη ή Μίρκα εντάχθηκε αρχικά στην ΟΚΝΕ και την ΕΠΟΝ

του χωριού Άρνισσα (Όστροβο) του νομού Πέλλας. Το καλοκαίρι του 1943 εντάχθηκε στο ΚΚΕ. Αργότερα ήρθε σε επαφή με τις αντάρτικες ομάδες των ορεινών της Πέλλας και βοήθησε στην ένταξη μαχητών σ' αυτές, ιδιαίτερα στο "μακεδονικό τάγμα" που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του ΕΛΑΣ το καλοκαίρι του 1944. Πληροφορίες αναφέρουν ότι η ίδια πολέμησε στην επιτυχημένη μάχη του Μουχαρέμ Χαν εναντίον των Γερμανών.

Μετά το τέλος του Β'ΠΠ και τη Συμφωνία της Βάρκιζας, η Μίρκα συνεχίζει τους αγώνες για την πραγματική ελευθερία του ελληνικού και του σλαβομακεδονικού λαού. Τον Μάρτιο του '45 εντάσσεται στην ΤΟΜΟ (Μυστική Απελευθερωτική Μακεδονική Οργάνωση που δημιουργήθηκε στην Έδεσσα, με σκοπό την προστασία του σλαβομακεδονικού πληθυσμού από τη Λευκή Τρομοκρατία των φιλο-βασιλικών και φασιστικών στοιχείων). Αργότερα, στην ιδρυτική διάσκεψη του ΝΟΦ (σλαβομακεδονική εθνικοαπελευθερωτική οργάνωση που ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1945 απορρίπτοντας τη Συμφωνία της Βάρκιζας) η Γκίνοβα εκλέχτηκε μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου αναλαμβάνοντας τη δουλειά στις γυναίκες. Η Γκίνη γίνεται δραστήριο στέλεχος της οργάνωσης ΑΦΖ (ΑΦΖ - Αντιφασιστικό Μέτωπο Γυναικών), του γυναικείου τμήματος του ΝΟΦ και κάνει πολιτική δουλειά στα χωριά της Πέλλας. Εκείνη την εποχή, το ΚΚΕ τηρεί τη Συμφωνία της Βάρκιζας και έχει κακές σχέσεις με το ΝΟΦ καθώς θεωρεί ότι με τη δράση του δικαιολογεί τις διώξεις εναντίον των οπαδών του ΕΑΜ και του ΚΚΕ.

Το καλοκαίρι του '46 όμως η κατάσταση έχει αλλάξει. Η συνέχιση κι η ένταση της Λευκής Τρομοκρατίας απ' την πλευρά του κράτους αναγκάζει το ΚΚΕ να αλλάξει τακτική. Αντάρτικες ομάδες που έχουν βγει με εντολή του ΚΚΕ στα βουνά συναντιούνται με αντάρτες του σλαβομακεδονικού ΝΟΦ και συνυπάρχουν φτιάχνοντας κοινές επιτροπές. Η Ειρήνη Γκίνη εκείνη την εποχή έχει ανέβει στο βουνό μαζί με άλλα μέλη της ηγεσίας του ΝΟΦ Έδεσσας για να συναντηθούν με στελέχη του ΚΚΕ και να συζητήσουν οργανωτικά ζητήματα και την προοπτική ίδρυσης νοσοκομείου ανταρτών στο όρος Καϊμάκτσαλάν. Εκεί, στις 6 Ιουλίου 1946, στο δάσος πάνω απ' το χωριό Μαργαρίτα (Πότσεπ) του νομού Πέλλας, θα γίνουν αντιληπτοί απ' τις κυβερνητικές δυνάμεις κι η Μίρκα Γκίνοβα θα συλληφθεί αφού εκατοντάδες στρατιώτες και άνδρες των ΜΑΥ (Μονάδες Αστυνόμευσης Υπαίθρου) θα κυκλώσουν τις ανταρτο-ομάδες που αριθμούσαν μερικές δεκάδες μαχητές.

Προτομή στη μνήμη της Μίρκα Γκίνοβα στην πόλη Μπίτολα/Μοναστήρι της Δημοκρατίας της Μακεδονίας

Ο Καπετάν-Κατσώνης (Φιλώτας Αδαμίδης), από τα Γιαννιτσά, παλιός αξιωματικός του ΕΛΑΣ και ένας απ' τους στρατιωτικούς υπεύθυνους που όρισε το ΚΚΕ για να ξαναστήσουν αντάρτικες ομάδες στην περιοχή, το '46, συνάντησε τη Μίρκα Γκίνοβα στο όρος Καϊμάκτσαλάν κι ήταν παρών στο περιστατικό. Ας δούμε πώς περιγράφει τη σύλληψή της από τις κυβερνητικές δυνάμεις:

“Ένας αγροφύλακας από τη Μαργαρίτα βγήκε και είδε αντάρτες. Αμέσως ειδοποίησε και ξεκίνησε ο συν/ρχης Βαρδουλάκης με απόσπασμα να κυκλώσει [...] Εγώ τώρα σκέφτομαι τα στελέχη, τη Μίρκα, τον Αλέκο και τ’ άλλα στελέχη που ‘ταν καμιά δεκαριά, να μη μας τα πιάσουν! Λέω, “πρέπει να τα σώσω”. Πάω στα στελέχη. Ήταν σε μια χαράδρα. Αρπάζω ένα ιταλικό όπλο. Κάτω απ’ τη χαράδρα σ’ ένα τσαλί, ένας στρατιώτης με τη γκέτα κάτω, την αμερικάνικη στολή, μικρή γκέτα, σ’ ένα λοφίσκο, τραβάει προς το πυκνό (σημ: εννοεί δάσος). Μέσα κι η Ειρήνη, η Γκίνη. Λέω: “Ειρήνη, κράτα το παλτό μου, αυτό το καφέ που μ’ έδωσε ο Λασσάνης, για να πάρω την αραβίδα” [...] Ο Κορδάλης (σημ: Σλαβομακεδόνας αντάρτης, στέλεχος του ΝΟΦ) πάει να τους περάσει στο δάσος για να τους πάει ψηλά και ήταν ένα ανοίχτωμα. Έπρεπε να περάσεις απ’ το ανοίχτωμα. Εκεί κάποιους τους είδαν. Ήταν εκτός απ’ τον στρατό και ΜΑΪδες [...] Μόλις ακούει τα πυρά, ο Κορδάλης ήταν χέστης, το ‘βαλε στα πόδια και αφήνει την ομάδα με την Γκίνη, τους άοπλους (σημ: σε σλαβομακεδονικές πηγές αναφέρεται ότι η ομάδα του Κορδάλη ή Κορντάλοφ αριθμούσε 60 μαχητές και βρέθηκε αντιμέτωπη με 400-600 ενόπλους οπότε δεν ήταν δυνατόν να κρατήσει τις θέσεις της, αν και έδωσε τρίωρη μάχη...)

Ήταν καλυμμένοι εκεί αλλά πηγαίνοντας, οι χωριάτες που ήταν (σημ: εννοεί με τους ΜΑΪδες) τους βρήκαν, τους πιάσανε και πέρασε αυτά που πέρασε η Ειρήνη...τί δεν πέρασε! Τελικά στρατοδικείο, παλικάρι όμως! Ο στρατοδίκης τη λέει:

- Αποκήρυξε τους άλλους να σε παντρευτώ!

- Να με παντρευτείς εμένα, να σώσω εγώ το τομάρι μου κι οι άλλοι να εκτελεστούν; Αν μας σώσεις όλους, σε παίρνω! Αυτή ήταν η Ειρήνη, ήταν ένα παλικάρι κι ασ’ τι λένε οι Σλαβομακεδόνες, ήταν Ελληνίδα, δασκάλα.
[...]

Ήταν μια δασκάλα, πάρα πολύ αγαπητή κι απ’ τους μαθητές και απ’ τους γονείς. Ήταν όλο με το χαμόγελο. Ήταν Αριστερή στις ιδέες. Ωραίος άνθρωπος! Πολύ όμορφη! Τί να σου πω; Ξανθιά, όμορφη, σα να τη βλέπω μπροστά μου...”

[πηγή: <https://soundcloud.com/user84689118/pe9li9ry4ney>]

Σε κάποιες πηγές υποστηρίζεται ότι η Γκίνη ήταν η μόνη ένοπλη στη μικρή ομάδα στελεχών που ξεκόπηκε, με ένα απλό πιστόλι, παρ' όλα αυτά κατάφερε να σκοτώσει δύο ΜΑΪδες, πριν αναγκαστεί να παραδοθεί.

Τελικά, η Γκίνοβα αιχμαλωτίζεται μαζί με άλλα εννέα στελέχη και μαχητές του ΝΟΦ και του ΚΚΕ. Τα βασανιστήρια που υπέστη η Γκίνοβα ήταν ανατριχιαστικά. Θάψιμο στο έδαφος κι εικονικές εκτελέσεις, βελόνες στα νύχια, βραστά αυγά στις μασχάλες, ξυλοδαρμοί, ξεγύμνωμα, δημόσια διαπόμπευση στην πόλη της Έδεσσας προς παραδειγματισμό και τρομοκράτηση του πληθυσμού. Σε όλα αυτά τα βασανιστήρια η Ειρήνη Γκίνη κράτησε γενναία στάση επιδεικνύοντας αστείρευτο κουράγιο.

Η δίκη των δέκα έγινε τελικά στα Γιαννιτσά στις 23 Ιουλίου 1946. Εκεί, με συνοπτικές διαδικασίες αποφασίστηκε η εκτέλεσή των 7 με τουφεκισμό ενώ δύο γυναίκες κι ένας 60χρονος άνδρας καταδικάστηκαν σε ισόβια δεσμά. Η κατηγορία που τους αποδόθηκε ήταν: "Μετοχή εις αυτονομιστικήν προδοτικήν ένοπλον ομάδα σκοπούσαν απόσπασιν μέρους της Ελληνικής Επικρατείας" κι η θανατική τους καταδίκη βασίστηκε στο περίφημο Γ' Ψήφισμα του Ιουνίου του '46 που άνοιγε το δρόμο για εκτελέσεις πολιτών με την κατηγορία της προσπάθειας απόσπασης εδαφών από την ελληνική επικράτεια. Τί κι αν η ίδια η Γκίνη κι οι υπόλοιποι κατηγορούμενοι αρνήθηκαν αυτή την κατηγορία και δήλωσαν ότι αγωνίζονται για την ισοτιμία και τα δικαιώματα του σλαβομακεδονικού λαού και την ελευθερία των λαών της Ελλάδας.

Η Ειρήνη Γκίνη στην απολογία της δε μάσησε τα λόγια της αλλά κράτησε ακέραια στάση. Στην ερώτηση της έδρας: "Τί είσαι εσύ;" απάντησε τα εξής:
"Είμαι (Σλαβο)μακεδόνισσα και πιστεύω στο Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας, επειδή μόνο αυτό το κόμμα εκπροσωπεί όλους τους λαούς της Ελλάδας και εγγυάται στους Μακεδόνες ίσα δικαιώματα με όλους τους άλλους. Πολέμησα στην Κατοχή εναντίον του Ναζι κατακτητή. Με ιδιαίτερο μίσος πολέμησα εναντίον των Βουλγάρων φασιστών, οι οποίοι προσπαθούσαν να ρίξουν τον μακεδονικό λαό στα νύχια των Ταγμάτων Ασφαλείας"

Σε νέα ερώτηση του δικαστηρίου: "Με ποιον συνεργάζεσαι;" η Ειρήνη θ' απαντήσει:

"Με τους ανθρώπους! Έλληνες και Μακεδόνες που αγωνίζονται μαζί για την ελευθερία"

Στην αναγγελία της θανατικής καταδίκης η Γκίνη θα πει: "Δε φοβάμαι ότι θα με σκοτώσετε. Πίσω μου στέκουν χιλιάδες Μακεδόνισσες και Ελληνίδες γυναίκες που θα συνεχίσουν τον αγώνα. Είμαι περήφανη που πεθαίνω αγωνιζόμενη για την ελευθερία του λαού"

Η εθνικιστική εφημερίδα Εμπρός της 23ης Ιουλίου έγραφε ότι: "Κατεδικάσθησαν εις θάνατον επτά νοφικοί" αναφέροντας πρώτη-πρώτη την "Ειρ. Γκίνη, αποκαλούμενη Μίρκα η νηπιαγωγός"

Η εκτέλεση της Μίρκα και των συντρόφων της έλαβε χώρα στο νεκροταφείο των Γιαννιτσών την 26η Ιουλίου.

Αυτή ήταν κι η πρώτη εκτέλεση γυναίκας για πολιτικούς λόγους στην Ελλάδα.

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΗ ΕΤΕΡΟΔΟΞΙΑΣ

ΕΡΩΝΕΣ ΤΡΑΚΟΙΣ
ΑΝΩΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ 1.320
ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΒΑΤΟ
27
ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ 1946
ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΑΡΧΑΪΝΗΣ 300

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΛΛΟΙ ΕΠΤΑ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΘΗΚΑΝ ΣΤΑ ΓΙΑΝΙΤΣΑ

«ΕΞΕΤΕΛΕΣΘΗΣΑΝ ΧΘΕΣ...»

Πρώτη φορά ελληνικός στρατός τουφεκίζει γυναίκα.- Ούτε ο Φράνκο δέν ετόλμησε τέτοιο έγκλημα.- 'Η παγκόσμια φρίκη για τις δολοφονικές εκτελέσεις.

ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟ ΔΙΑΒΗΜΑ ΤΟΥ Ε.Α.Μ. ΣΤΟΝ Κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗ

«ΘΕΛΕΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ, ΝΑΙ Ή ΟΧΙ;»

- 1) Ο. ΣΑΡΡΑΝΙΔΗΣ
- 2) Γ. ΚΑΛΩΣΙΜΗΣ
- 3) ΠΑΝΤΑΣΗΣ
- 4) Α. ΔΑΦΝΗΣ
- 5) Π. ΑΤΜΠΕΡΔΗΝΗΣ
- 6) Γ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ
- 7) Π. ΠΕΡΙΣΣΕΛΗΣ
- 8) Δ. ΜΙΧΑΗΛ
- 9) Δ. ΛΙΜΠΑΤΣΙ
- 10) ΧΡ. ΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ
- 11) Γ. ΠΡΩΠΙΟΣ
- 12) ΕΥΡΗΝΗΓΙΚΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΑΜ

Το Εθνικό Συμβούλιο του ΕΑΜ...

Το φύλλο του Ριζοσπάστη την επαύριο της εκτέλεσης της Γκίνη και των άλλων έξι αγωνιστών: "Είναι η πρώτη φορά στην ελληνική ιστορία που εκτελείται γυναίκα και η τακτική εγκαινιάζεται με τη θανάτωση της ηρωίδας δασκάλας Ειρήνης Γκίνη. Όπως είναι γνωστό ούτε ο απαίσιας δήμιος του ισπανικού λαού, Φράνκο, τόλμησε να εκτελέσει αντιφασίστες. Προηγούμενο υπάρχει μόνο στη χιτλερική Γερμανία και στις κατεχόμενες κατά τον παγκόσμιο πόλεμο από τις ναζιστικές δυνάμεις ευρωπαϊκές χώρες που συνεχίζει σήμερα στην Ελλάδα η αγγλική κατοχή" - Στη συνέχεια του ρεπορτάζ γίνεται λόγος για το

ότι η Γκίνη παραδέχτηκε τη συμμετοχή της στο ΝΟΦ και δήλωσε ότι μάχεται για την
ισοτιμία και τα δικαιώματα του σλαβομακεδονικού λαού ενώ περιγράφεται το πόσο ήρεμα
και θαρραλέα αντίκρουσε το εκτελεστικό απόσπασμα

Μαζί με την Γκίνη έπεσαν ακόμα οι: Χρήστος Στογιάννης/Ρίστο Στογιάνοφ (45), Θωμάς
Μιχαήλ/Τόμε Μιγιάνγκοφ (55), Γιώργος Προϊός/Γκεόργκι Πρόεφ (25), Πέτρος
Περτσεμελής/Πέτρε Ποπ-Ντιμίτροφ (35), Δημήτρης Λίμπας/Ντιμίταρ Λίμποφ (40) και
Γιώργος Μουτσάκης - Αλέκος (37) όλοι κάτοικοι του νομού Πέλλας εκτός απ' τον Μουτσάκη
που καταγόταν απ' το Κιλκίς.

Οι προς εκτέλεση επτά δεν δέχτηκαν να τους δέσουν τα μάτια πριν τον τουφεκισμό. Όλοι
μαζί τραγούδησαν τη Διεθνή και φώναξαν **“Ζήτω το ΚΚΕ”** σύμφωνα με την αναφορά του
Υπουργείου Εσωτερικών:

**“... Οι επτά εκτελεσθέντες αντίκρουσαν ψυχραίμως το εκτελεστικόν
απόσπασμα και δεν εδέχθησαν να δεθούν οι οφθαλμοί των.**

Περισσότεραν ψυχραιμίαν απέδειξεν η νηπιαγωγός Ειρήνη Γκίνη, η οποία έψαλλε τον ύμνον
της Διεθνούς και εκραύγαζεν υπέρ του ΚΚΕ.”

Από κάποιες πηγές υποστηρίζεται ότι ο πατέρας της έλαβε γράμμα φαντάρου στο οποίο ο
φαντάρος, που ήταν στο εκτελεστικό απόσπασμα, γράφει τα παρακάτω:

“Σας συγχαίρω για την κόρη που γεννήσατε. Συνάντησε τον θάνατο με το
χαμόγελο στα χείλη, με τόλμη, τραγουδώντας και όλοι οι παρόντες εκπλαγήκαμε.
Στις 5.30 την πλησίασα και τη ρώτησα αν θέλει κάτι να γράψω στους γονείς της.
Κι εκείνη μου είπε: “Αν έχετε την καλοσύνη, γράψτε στον μπαμπά μου το
ακόλουθο:

‘Πεθαίνω για κάτι στο οποίο πιστεύω μ’ όλη μου την ψυχή, πεθαίνω ως τίμια και
όχι ως άτιμη, για μια καλύτερη ζωή για τους άλλους, κι όχι για τη δική μου.’

Ήταν υπέροχη, ούτε μπροστά στο θάνατο δεν έδειξε μικροψυχία. Το ίδιο κι οι
άλλοι έξι, αλλά, περισσότερο αυτή. Δε σας γράφω αυτές τις λέξεις για να
παινήσω την κόρη σας, απλά καταθέτω την αλήθεια στην οποία ήμουν μάρτυρας.

Σας χαιρετώ, ένας στρατιώτης που το καθήκον τον έκανε να παρευρεθεί σ' αυτό το θλιβερό συμβάν κι είχα την επιθυμία να σας γράψω τα τελευταία λόγια της αξέχαστης Ειρήνης, γνωστής σε όλους ως Μίρκα..."

Η αποτύπωση του γεγονότος στον ελληνικό Τύπο δείχνει να συμφωνεί με την παραπάνω περιγραφή. Για παράδειγμα η εθνικιστική εφημερίδα "Ελληνικός Βορράς" την επομένη της εκτέλεσης μιλώντας για "7 ΝΟΦίτες συμμορίτες" θα γράψει: "

"Καθ' όλην την διαδρομήν οι μελλοθάνατοι έψαλον άσματα του Ζαχαριάδη, όταν δε κατήλθον του αυτοκινήτου η νηπιαγωγός Γκίνη ήρχισε να ψάλλη τον ύμνον της Διεθνούς. Γενικώς όλοι διετήρουν την ψυχραιμία των...καθ' ην δε στιγμήν το απόσπασμα ύψωσε τα όπλα, όλοι μαζί εφώναξαν, Ζήτω το Κόμμα, ζήτω η Δημοκρατία"

Σε παρόμοιους τόνους θα κινηθεί κι η περιγραφή του γεγονότος απ' την επίσης αντικομμουνιστική εφημερίδα "ΦΩΣ", η οποία θα γράψει:

"Επτά ακόμα εχθροί της πατρίδας, επτά όργανα της αναρχίας και των ξένων... έπεσαν σήμερα υπό τας σφαίρας της Δικαιοσύνης της Πατρίδας.... άπαντες ανταπέδωσαν τη ζητωκραυγή της Γκίνη την στιγμήν ακριβώς που η ομοβροντία του αποσπάσματος εξήπλωσε καταγής τα πτώματα επτά κοινωνικών και εθνικών αποβρασμάτων..."

ΕΠΤΑ ΟΧΡΑΝΙΤΑΙ ΕΞΕΤΕΛΕΣΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΑ ΓΙΑΝΙΤΣΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 26. ('16. τηλ.)
— Σήμερα την 5ην πρωινήν εξετελέσθησαν εις Γιαννιτσά οι επτά καταδικασθέντες εις θάνατον υπό του αὐτόθι ἐκτάκτου στρατοδικείου. Οι ἐκτελεσθέντες είναι οι κάτωθι: Γ. Μουστάκης, Π. Περεμπλής, Θ. Μιχαήλ, Δ. Λίμπας, Χρ. Στοιγιάννης, Γ. Πρόβος και Ειρήνη Γκίνη, παιδαγωγός. Ἀπαντες οἱ ἐκτελεσθέντες ἦσαν Ὀχρανίται.

ΓΥΘΕΙΟΝ, 26. ('16. τηλ.) — Δεκαπενταμελής ἑνοπλος συμμορία ἀγνώστων ἐπιδρομοῦσα εἰς τὸ χωρίον Ἀρ

χοντικόν ἀπήγαγε τοὺς Δ. Ψαρράκον, Ἐὐθ. Γρηγοράκην και Ἡλ. Μπακομιγάλην, τοὺς ὁποίους και ἐξιπέλεσεν εἰς θέσιν Παλαιοχώρα.

ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ, 26. ('16. τηλ.)
— Οι ἐθνικόφρονες κάτοικοι Ξυλοκάστρου και τῶν πέριξ χωρίων ζητοῦν ἐπειγόντως τὴν ἴδρυσιν 20μελοῦς ἐνόπλου πολιτοφυλακῆς εἰς ἑκάστον χωρίον, ἐγγυώμενοι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ τὴν πλήρη ἀσφάλειαν εἰς τὴν περὶ φέριάν των.

Αποσπάσματα από τις φιλο-κυβερνητικές εφημερίδες “Ελευθερία” και “Εμπρός”. Έχει σημασία ότι μετά την εκτέλεση, οι εκτελεσθέντες παρουσιάζοντα ως “Οχρανίτες”.

Η Οχράνα ήταν μυστική φασιστική βουλγαρική οργάνωση που έδρασε στην ελληνική Μακεδονία σε συνεργασία με τις ναζιστικές δυνάμεις και προσπάθησε να προσεταιριστεί τη Σλαβομακεδονική μειονότητα. Το ΚΚΕ κι οι Σλαβομακεδόνες του ΣΝΟΦ (Απελευθερωτικό Μέτωπο των Σλαβομακεδόνων, τμήμα του ΕΛΑΣ) πολέμησαν την Οχράνα σε αντίθεση με τους Έλληνες συνεργάτες των ναζί που αποδέχονταν τη δράση της, με τη λογική “ο εχθρός του ΕΑΜ είναι φίλος μου”.

Χαρακτηριστικό της υποκρισίας του ελληνικού κράτους και της Δεξιάς είναι η μεταπολεμική τύχη του αρχηγού της Οχράνα, Αντόν Κάλτσεφ. Μετά το τέλος του πολέμου, ο Κάλτσεφ κατέφυγε στη Γιουγκοσλαβία και συνελήφθη από Γιουγκοσλάβους παρτιζάνους οι οποίοι τον παρέδωσαν στον ΕΛΑΣ. Μετά τη Συμφωνία της Βάρκιζας, ο ΕΛΑΣ παρέδωσε τον Κάλτσεφ στο ελληνικό κράτος. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Βούλγαρος φασίστας και συνεργάτης των ναζί, Κάλτσεφ, υπεύθυνος για εγκλήματα κατά χιλιάδων Ελλήνων και Σλαβομακεδόνων ενώ δικάστηκε από ελληνικά δικαστήρια το 1946, εκτελέστηκε μετά από πολιτική πίεση δύο χρόνια αργότερα, το 1948, σε αντίθεση με τη Γκίνη και τους συντρόφους της που εκτελέστηκαν μέσα σε τρεις ημέρες μετά την απόφαση του στρατοδικείου.

Ο ΕΑΜικός Τύπος και ο Ριζοσπάστης θα αναδείξουν το θέμα των εκτελέσεων και κυρίως αυτό του τουφεκισμού της πρώτης γυναίκας στην ελληνική ιστορία. Ο ίδιος ο Ζαχαριάδης σε άρθρο του στις 28 Ιούλη στον Ριζοσπάστη θα γράψει:

Έλληνες και Ελληνίδες, Σλαβομακεδόνες και Σλαβομακεδόνισσες, αντάρτες και αντάρτισσες του Δημοκρατικού Στρατού τιμούν τις Ηλέκτρα Αποστόλου και Ειρήνη Γκίνη. Η Ηλέκτρα Αποστόλου βασανίστηκε και δολοφονήθηκε από την κατοχική Ειδική Ασφάλεια στις 26 Ιουλίου 1944, ακριβώς δύο χρόνια πριν την εκτέλεση της Ειρήνης Γκίνη από το ελληνικό κράτος, στις 26 Ιουλίου 1946. Ενωμένοι κι ενωμένες υπό το σφυροδρέπανο και τους κοινούς αγώνες για την ελευθερία.

Σήμερα η Ειρήνη/Μίρκα τιμάται ως εθνική ηρωίδα στη γειτονική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Το όνομά της έχει δοθεί σε δρόμους, ινστιτούτα, σχολεία, βιβλιοθήκες ενώ το 2006 τοποθετήθηκε προτομή της στην πόλη Μπίτολα/Μοναστήρι όπου διαμένουν πολλοί πρόσφυγες του ελληνικού εμφυλίου πολέμου.

Στην Ελλάδα, πρόταση του ΚΚΕ να δοθεί το όνομά της σε οδό της Έδεσσας συνάντησε υστερικές αντιδράσεις από ακροδεξιά στοιχεία και τελικά απορρίφθηκε (βλ. [εδώ](#))

Ταυτόχρονα, με θλίψη παρατηρούμε ότι έχει αναπτυχθεί μία ανόητη συζήτηση και απ' τις

δυο πλευρές των συνόρων (ακόμα κι από Αριστερούς ανθρώπους) σχετικά με το αν η Ειρήνη/Μίρκα ήταν περισσότερο Ελληνίδα και ΚΚΕ ή Σλαβομακεδόνισσα και ΝΟΦ. Είναι προφανές ότι συνδύαζε και τις δύο ταυτότητες αλλά πάνω απ' όλα επρόκειτο για μια συνειδητή αγωνίστρια για την ανθρώπινη ελευθερία και κομμουνίστρια. Η Ειρήνη Γκίνη ή Μίρκα Γκίνοβα ανήκει σε όσους και όσες βλέπουν στο πρόσωπό της την ενότητα των λαών των Βαλκανίων για ένα καλύτερο αύριο. Έχει τιμηθεί και θα συνεχίσει να τιμάται με ποιήματα, τραγούδια, μνημεία κι αφιερώματα.

Ας αφήσουμε να μπερδεύονται οι εχθροί της και να γελάμε μαζί τους όταν δημοσιεύουν ειδήσεις σαν την παρακάτω:

Από την ακροδεξιά εφημερίδα “Στόχος”

Οι λαοί μας θα τη θυμούνται και θα την τιμούν έτσι:

Για σένα πλέκουν δαφνοστέφανα οι καιροί
κι αντιλαλούν απ' τα στερνά σου τα τραγούδια
πόλεις, χωριά, λουλούδια κι ουρανοί.
Μπροστά στο μνήμα σου στέκει το μίσος μας λαμπάδα.
Σ' ένα σχολειό δασκάλα αν ήσουν ταπεινή
τώρα περνάει απ' το σχολειό σου όλη η Ελλάδα

και έτσι:

*Ήσυχια κοιμήθηκες Μίρκα // στα βουνά του Πότσεπ // εκεί κάτω στα λιβάδια
Στη μέση της νύχτας φτάσαν // δεύτερη ομάδα κομισάριοι //
άκουσ' η Μίρκα τη φωνή τους // αμέσως ξύπνησε η Μίρκα //
Καταφτάσαν την αυγή // καταραμένοι φασίστες σπιούντοι //
περικύκλωσαν το μέρος // ζωντανή έπιασαν τη Μίρκα. //
Ζωντανή έπιασαν τη Μίρκα // τη μετέφεραν στην Έδεσσα //
βαριά βασάνισαν τη Μίρκα // ζωντανή την έβαλαν στον τάφο.*

*Στο άρθρο εσκεμμένα χρησιμοποιούνται τόσο η ελληνική όσο κι η σλαβομακεδονική ονομασία ενάντια στη στενομυαλιά και τον ανοιχτό ή λανθάνοντα σοβινισμό.

Πηγές

rizospastis.gr

novazora.gr

egejska.blogspot.com

pollitecon.com

[Ρουσίλβο](#)

web.archive.org

Πηγή: ourbalkans.wordpress.com